

izhaja vsak petek dopoldne. ::
Naslov: TRST - TRIESTE
CASELLA CENTRO 37
:: ali pa: Via Imbriani 8/III. ::
—oOo—
Izdaja: koncerni MALEGA LISTA

MALI LIST

TEDNIK ZA NOVICE IN POUK.

Stane: ena številka 25 stotink
... Ena letna ...
LIST - Trieste - C. Cor
CEJSKO KNJIZICA (Dr
... ANA (HUC
IVAN PRESEL

Mali koledar.

Petek, 22. oktobra: Kordula; Marija Saloma. — Sobota, 23.: Severin; Klotilda. — Nedelja, 24.: Rafael. Ponedeljek, 25.: Krispin. — Torek, 26.: Evarist, Amadej. — Sreda, 27.: Frumencij, Sabina. — Četrtek, 28.: apostola Simon in Juda. — Petek, 29.: Narcis; Ida.

MALE NOVICE

Goriška Mohorjeva družba.

Gg. poverjenike ponovno prosimo, da nam nakažejo udnino, kar so jo že nabrali med letom ali tudi morebitne zastanke od lanskega leta.

Oni gospodje, ki so imeli prejšnja leta kake neprilike pri prevozniki knjig, ali ki želijo v tem oziru kakšnih izprememb, naj sporoče svoje želje, v kolikor tega še niso javili v nabiralnih polah.

Mohorjanski pozdravi

Tajništvo - Gorica, Corso Verdi 1.

Nova češka vlada.

12. oktobra je uradniška vlada dr. Černeho odstopila in se je sestavila parlamentarna vlada. Predsednik vlade je voditelj kmetijskih republikancev, dr. Švehla. V ti vladi sta tudi dva zastopnika Nemcev, prvič odkar obstoja republika. Dve mesti sta prihranjeni za Slovence in se zasedeta, ko se vrne voditelj Slovkov, Hlinka, iz Amerike. Nova vlada ima za sabo krepko in delavno večino. Zunanji minister je za sedaj še ostal Beneš.

Tržaški vodovod.

Zadnje tedne se ponavljajo nezgode pri vodovodnih ceveh v bližini Miramarja. Tisti breg sloni na ilovnatih podlagi in je začel lezti počasi proti morju. Tam kjer plaz pritiska na vodovod, se cev na skladu odpira in pušča. Sklenili so sedaj vodovod preložiti nekaj nižje vsporedno s prejšnjo lego. Delo bo stalo okrog 800.000 lir. Inž. Perko je bil poslan v Milan naročat nove cevi, ki bodo iz jekla in na zlogih bolj prožne, tako da se ne bodo pod vsakim pritiskom odpirale.

+ Andrej Senekovič.

V Ljubljani je umrl dne 17. t. m. Andrej Senekovič, bivši ravnatelj I. državne gimnazije. Bil je delaven odbornik Ciril-Methodove družbe in svoječasno tudi predsednik (prvomestnik). Učakal je 78. leto starosti.

Splavarsko življenje na Dravi.

Drava je padla zadnje dni precej pod normalno in so se prikazale iz vode na raznih mestih skale, katerim pravijo «Hungersteine», ki baje stopajo iz voda ob slah letinah in oznanjajo lakoto. Ker bo Drava za splave radi poplave spustila, na Fali zaprta od 15. novembra naprej, splavarji sedaj pridno vozijo plohe in drva. V nedeljo popoldne je velik in z drvmi obložen splav, last lesnega trgovca Vraberja iz Kaple pri Kamnici obliči na taki skali — oznanjevalki lakote. Splavarji — šest po številu — so se trudili z vsemi močmi, da bi spravili splav s skale, a ves napor je bil zaman. Ker z veslanjem ter dviganjem ni šlo, so si močje postavili iz desek na splavu utico, ter žje poglobili, dokler ni prišla odpomoč. V nedeljo popoldne, ko je bilo tako lepo in toplo vreme, so Mariborčani vreli v trumah proti Kamnici, kjer so se čudili idili na sredini Drave: 6 mirno spavajočih splavarjev, ki so v trdem spanju čakali na čolne, ki so priskočili na pomoč šele na noč. Pretežno večino drv so morali preložiti v čolne, in nato je šele voda dvignila splav s skale, da je lahko odplul proti Mariboru. Nesreča se ni zgodila sicer nobena, a lastnik ima precejšnjo škodo s prelaganjem celih treh vagonov drv.

Nov prefekt v Istri.

Prefekt Cassini je zapustil Polo. Na njegovo mesto je prišel komendantor Henrik Cavalieri.

Kriza v Jugoslaviji.

Zadnjič smo nakratko javili, da je Uzunovičeva vlada odstopila. Pričakovale so se spremembe, toda še predno je kralj začel predpisane posvete, je Uzunovič preklical svoj odstop in tako je zaenkrat ostalo vse pri starem. Vendar so vsi edini v tem, da kriza tli dalje in se bo kakorkoli kaj prevrglo. Dela se zlasti na to, da bi vstopila v vlado Slovenska ljudska stranka. Tako bi bile najmočnejše stranke vseh treh narodov združene v vladi: radikalcji od Srbov, radičevci od Hrvatov in ljudovci od Slovencev. Vendar ni gotovo, da se to zgodi; možne so razne kombinacije in treba čakati, kako se kriza razvije.

Tudi Francozi bodo varčevali.

Šest odlokov francoske vlade je že dejansko pričelo z izvajanjem štedenja v vojski. Ukinjenih bo predvsem 160 konjeniških brigad, ker je vzdrževanje konj najdražje. Konjeniške brigade se spreminjajo v pehotne. S to redukcijo bo dosežen tudi znaten odpust častnikov in vojakov iz aktivne vojaške službe. Ukinjeno bo večje število vojaških bolnic. Tudi vojaški službeni rok se bo na francoskem znižal. Vsled gospodarskih neprilik je torej Francija primorana, da znatno zmanjša svojo moč v mirni dobi. Vse to gotovo ne bo nikomur v škodo, nasprotno država bo imela koristi, ker bo denar, ki se je doslej razmetaval za vojsko, porabila za druge koristnejše ustanove.

Židovska kolonizacija Rusije.

Nedavno je «Jewish World» («Judovski svet») priobčil poročilo Abrahama Braguineja o «sijajnem napredovanju židovske kolonizacije» v sovjetski Rusiji. «V desetih letih» — piše Braguine — «bo v Rusiji 100.000 židovskih družin naseljenih na lastni zemlji». Sovjetske oblasti gredo židom pri naseljevanju z največjo dobrohotnostjo na roko. Ta židovska kolonizacija pa je za Rusijo tem manj ugodna, ker se maseljujejo židje po najrodovitnejših in že sedaj najgostejše naseljenih pokrajinah. Tako so židje doslej nakupili v Donski pokrajini nad 16.500 ha, ob Črnem morju 50.000 ha, v Ukrajini 125.000 ha, na Krimu 75.000 ha in na Beloruskem 17.000 ha. Težko, da bi židovske naselbine prinesle ruskemu narodu blagoslov.

Ne bojo stradali.

Na Nemškem še vedno visi vprašanje odkupa knežjih premoženj in pravic. Vlada hoče to reč pomalem spraviti na čisto. Zdaj si pruska vlada prizadeva za poravnavo s cesarskimi Hohenzollerni. Izdelala je načrt, po katerem bi cesarski dobili 15 milijonov zlatih mark in 250 tisoč jutrov zemlje. (Prvotni predlogi so bili za 100 odstotkov višji.) Centrum bo glasoval za ta predlog, če bodo zanj soglasno vsi demokrati. Nacionalistične stranke desnice in socialisti se bodo vsaj deloma vzdržali glasovanja. Načrt pride že ta dni pred pruski parlament.

Napad na procesijo.

V Kovnu na Litvi so antiklerikalci napadli neko katoliško procesijo. Na trgu pred stolno cerkvijo se je streljalo z revolverji. Devet oseb je bilo težko ranjenih, od teh dva na smrt. Krogla je ubila nekega dečka, ki je skozi okno gledal ta divji prizor.

Povsod viharji.

Portugalsko kolonijo Macao je razdeljal hud ciklon. Uničil je 130 ribiških bark. Ljudi je poginilo okrog dva tisoč.

Zveza krščanskih parlamentarcev.

Ob priliki obiska čeških parlamentarcev vseh strank v Ljubljani, so se zastopniki krščanske demokracije še posebej sestali. Bili so navzoči Čehi, Slovenci, Slovaki in en zastopnik Poljakov. Sklenili so ustanoviti posebno zvezo slovenskih parlamentarcev krščanskega mišljenja. Čeh Sedlaček je na sestanku poudaril potrebo, da se ustanovi poseben tiskovni (informativni) urad za krščansko časopisje med Slovani. Izvoljen je bil pripravljalni odbor za ustanovitev namernane zveze; v odboru so trije Čehi in trije Slovenci.

Časnikarske težave.

Novi tiskovni zakon je tudi v Jugoslaviji strožji kakor poprej. V Sarajevu je bil nedavno tega obtožen žalitve veličanstva mons. Karol Cankar, urednik «Katoliškega tednika», brat slavnega pisatelja Ivana Cankarja. Urednih se je dobro zagovarjal in bil oproščen.

Iz Mehike.

Listi poročajo iz Mehike, da so vladne čete aretirale mons. Vera, knezoškofa v Puebli, poleg njega pa še kakih deset drugih katoliških duhovnikov iz Chilape. Odvedli so jih v mesto Mehiko. Obdolženi so, da so kovali zaroto proti vladi predsednika Callesa.

Praznik Kristusa kralja in duhovščina.

Se ta teden izda Katoliška knjigarna v Gorici podobice s Kristusom kraljem ter dotično molitvico. Istočasno izide tudi tiskovina s slovenskim berilom in evangelijem, ki sta za ta praznik predpisana za vesoljno Cerkev. Format te tiskovine bo tak, da se bo lepo dala prilepiti v knjigo evangelijev. Naročite po dopisnici.

Fran Musoni.

V Vidmu je umrl ravnatelj realke (tehn. zavoda) Fran Musoni. Bil je po rodu Slovenec iz Št. Petra ob Nadiži. Svojo furlansko domačijo je zelo ljubil. Ko so ga hoteli poslati za profesorja na vseučilišče v Palermo, ni sprejel častnega imenovanja; ostal je raje v Vidmu. Bil je učenjak v zemljepisju in je zlasti proučeval Furlanijo. Spisal je nad 100 del.

Radeckijev veteran.

Dne 26. septembra je umrl v Sedlu pri Kobaridu Jožef Gruntar, po domače Mohoj, v visoki starosti 88 let. V mladih letih je služil kot preprost vojak v armadi pod generalom Radetzky-jem in je do smrti ohranil dober spomin o dogodkih prestanega dolgega vojaškega življenja in bojevanja. Verona in okolica mu je bila znana kakor Kobarid z vsem okolišem. Kadar si je sezidal novo hišo, je zgubil vid in potem je bil dvajset let popolnoma slep na obe oči in zadnja leta še gluha, tako da je v svoji dolgi nadlogi želel le umreti, posebno odkar je odšla v večnost njegova žena.

Najstarejši mož umrl.

Kavkaški listi pišejo, da je umrl v Tiflisu neki Andrej Nikolajevič Andrušenko, ki se je boril proti Napoleonu leta 1812. Bil je 45 let vojak, trikrat ranjen v raznih bojih ter imel več brazd od sabel na licu. V svojem življenju je bil le enkrat pred 125 leti pijan. Čil do smrti je šel sam v bližnje mesto po tobak, se usedel na klop v parku in zaspal za vedno v starosti 150 let.

Angleško cesarstvo.

V Londonu so se zbrali na redno zborovanje zastopniki angleških dominijov (kolonij z notranjo avtonomijo). Na zboru se je pojavil precejšen spor v pogledih na zunanjo politiko angleškega svetovnega cesarstva.

MIHEC: Melje, melje božji mlin,
moka črna se kadi.
JAKEC: Midva gledava z višin,
kaj v Tomaju se godi.

Sto let župnik.

Mnogokrat čitamo o župnikih, ki so bili mnogo let v eni in isti župniji, toda gotovo še ni prekoračen rekord, ki ga je dosegel župnik Anton Haasech, ki je umrl leta 1586, star 125 let. Bil je to prvi župnik u Geulle, pod škofijo Lütich v Belgiji. Ko je bil star 73 let, ga je generalni vikar pozval, naj stopi v pokoj nakar je župnik prašal, koliko je bil star zadnji papež, ki je umrl. «Bil je toliko star kot ste sedaj vi» je dobil v odgovor. «Dobro» je odvrnil župnik, «ako je bil on zmožen voditi celotno in vesoljno katoliško Cerkev, bom tudi jaz še dober za navadnega vaškega župnika.» Ostal je v službi. Ko je bil star 110 let, je prišel sam škof, da bi starčka pregovoril, naj bi opustil dušno postirstvo. Škof je bil mnenja, da mora biti starček že popolnoma otročji. Stavil mu je zato več vprašanj, tičočih se duhovniških nalog. Starček pa je na vsa vprašanja točno in popolnoma pravilno odgovarjal. Končno mu je naložil, da pove sedem zakramentov, a župnik je družega, to je sveto birmo, izpustil. Škof mu pravi: «Vi pa vedno birmo izpuščate,» nakar je dobil tale odgovor: «Mnogo, mnogo let je že preteklo, kar ni bilo nobenega škofa v Geulle, da bi birmal, zato sem mislil, da tega zakramenta nič več ni ter da so ga odpravili.» Škof je migljaj razumel ter tudi spoznal, da je stari mož še zelo čvrstega duha in pustil ga je na župniji do smrti u 126. letu. Ko so starčka vprašali, kako je mogel doseči tako visoko starost, je odvrnil: «Varoval sem se vedno treh reči: nečistega greha, pijanosti in jeze.»

OPOMBE

Opoldanski strel. «Edinost» piše, da je opoldanski strel od nedavno vpeljan v «našem» mestu. Pozabila je tistemu članku dodati naslov «Iz Gorice». Kajti v mestu, kjer «Edinost» izhaja, smo že lep čas brez opoldanskega strela. Gorica je v ti reči sedaj bolj napredna kakor naš Trst. Dobro bi bilo, če bi tržaška občina poslala komisijo treh mož v Gorico, da prouče, kako se opoldne daje signal s topovskim strelom.

Vsak drugače šteje. V Edinosti je priobčil g. Lipe članek, v katerem ugotavlja, da v Jugoslaviji ni enega jugoslovenskega naroda, tudi ne treh jugoslovanskih narodov, ampak sta točno dva: prvi je srbsko-hrvaški, drugi je slovenski. Na ta način bi bila teta v nasprotju s Pribičevičem in Žerjavom, ki se pridružata, da je le en narod — pa tudi v nasprotju s Pašičem ali Korošcem, ki sta zadovoljna s tremi. Da ne bo na nobeno plat zamera, izjavlja uredništvo Edinosti na začetku članka, da se ne strinja popolnoma z g. Lipetom. Tako bodo vsi prepričani, da Edinost drži z njimi. Das ist das Hexen-einmaleins! Kdor pa ne drži z Edinostjo, utegne biti zadovoljen z njenim Lipetom.

Za Združene države Evrope

(Iz poročila poslanca Besednjaka).

Do leta 1914. je bila Evropa najboga-tejši in najmogočnejši del sveta. Države, ki so se mahajale na evropskem ozemlju, so držale v svojih rokah usodo svetovnega gospodarstva in dajale smer svetovni politiki. Pomislimo le, kaj je bila predvojna Nemčija! Njeno znanstvo in njena tehnika sta vzbujala pri vseh narodih občudovanje; v Nemčijo so se hodili učiti Amerikanci in Japonci. Predvojna Francija je bila država z visoko omiko in s cvetočimi financami in je radi preobilice zlata posojevala denar celó v daljne dežele. Anglija pa je s svojimi kolonijami tvorila najveličastnejšo državno organizacijo, kar jih pozna zgodovina od časov Kristusovega rojstva. Samo starim Rimljanom se je bilo posrečilo organizirati slično svetovno državo.

V štirih letih svetovne vojne je Evropa zapravila svojo vodilno vlogo. Vojna je bila žrelo, v katerem je zginilo bogastvo celih rodov. Revolucije so prevrnile in porušile pol Evrope, zmagovalci so se pogrezili do vratu v dolgove. Amerika je potisnila v manj ko 5 letih Evropo na drugo mesto. Združene države so posekale Veliko Britanijo. Vse evropske volesile so postale dolžnice Amerike in 60 let bodo morale odplačevati Združenim državam dolgove, ki so jih naredile med vojno. Amerikanski dolar je postal prvi denar na svetu.

Evropske težave.

Evropa, ki obsega približno enako ozemlje kakor Združene države, je pa razcepljena v 35 samostojnih držav, obdanih s carinskimi zidovi, ima 35 različnih valut, in ima 35 samostojnih armad. Vrh vsega žive evropske države v sprotne sovražstvu, narodi se medsebojno tlačijo in neprestano oborožujejo ter se pripravljajo na nove vojne. V državnem proračunu vsake srednje evropske države so postavljene vsako leto milijarde za vojsko in ljudske množice žrtvujejo tako velik del svojih dohodkov za plačevanje zunanjih dolgov in za izdelovanje topov ter vojnih ladij.

Novo gibanje.

Treba je popolnoma spremeniti dosedanje evropsko politiko. Leta 1923. se je ustanovila na Dunaju posebna organizacija Panevropska unija ali po naše Vseevropska zveza, ki ima namen podreti damašnje politične mejnike in združiti vse evropske države v gospodarsko in politično enoto, v Združene države Evrope.

Tako učijo in oznanjajo voditelji vseevropskega gibanja in na tem je mnogo resnice. Kudenhove-Kalergi je spisal več knjig, izdal mesečnik «Paneuropa» ter prepotoval različne države, vršeč živo propadango za svoj program. Po triletnem trudu se mu je posrečilo sklicati na Dunaj I. Vseevropski kongres, ki se je vršil letos od 3 do 6 oktobra.

Delo kongresa

Dobil sem vabilo, naj se vdeležim, in sem šel, ker se peča vseevropsko gibanje tudi z narodnimi manjšinami. Ne zadoštuje namreč, da poudarja vseevropsko gibanje, kako lepe in koristne bi bile Združene države Evrope, temveč mora tudi delati na to, da se odstranijo ovire, ki stoje na poti njih ustanovitvi. Kakor ni mogoče uresničiti miru med narodi, ako se države oborožujejo in pripravljajo na vojno, tako se tudi Združene države Evrope nikdar ne ustanovijo, ako se večajo in vedno bolj ostrijo nasprotstva med ljudstvi, ki bi se morala sprijazniti in združiti v skupni državi. Ena največjih zaprek Panevropske je zatiranje narodnih manjšin.

Ker je to resnica, ki se ne da tajiti in ne spremeniti, dokler se manjšine zatirajo, je Vseevropski kongres sklenil, da postavi na dnevni red tudi prasanje narodnih manjšin in ustanovil v ta namen posebno komisijo.

Tako se je delo kongresa razdelilo v

tri odseke: v odsek za gospodarska vprašanja, v odsek za duševno delo in v odsek za politiko in zaščito narodnih manjšin.

Avstrijsko prasanje

Avstrijci so hoteli spraviti v razpravo tudi združenje Avstrije z nemško republiko. Ko sem prišel na Dunaj, sem bral v «Aereiterzeitung», da je nemško-avstrijska ljudska zveza vložila na vodstvo zborovanja zahtevo, naj se vseevropski kongres izreče za združenje Avstrije z Nemčijo, češ da se Združene države Evrope dajo ustanoviti samo na podlagi pravičnosti in svobode in ne na zatiranju ljudske volje. Avstrijsko prebivalstvo hoče biti združeno z nemško domovino in Paneuropa mora podpirati težnjo narodov, da se ujedinijo z brati lastne krvi v skupni državi.

Toda vodstvo vseevropskega kongresa je avstrijsko zahtevo odklonilo, češ da ne spada v delokrog zborovanja, ki se peča samo s splošno odpravo meja in zaščito manjšin, ne pa s teritorialnimi prasanji.

Gospodarski sklepi.

Na kongresu smo slišali najrazličnejše predloge in nazore. Eden je govoril o skupnem evropskem denarju in skupni evropski banki, drugi o enotnem civilnem in trgovskem zakoniku, toda pot do teh stvari je še zelo dolga in strma. Edino, kar se da danes narediti, je odstranjevanje največjih ovir in potrepiljivo pripravljanje bodočega združenja.

Gospodarska komisija je bila vsled tega kolikor toliko previdna in predložila kongresu dve resoluciji, od katerih si nobena ne upa zahtevati carinske enote Evrope.

Prva se zadovoljuje z ustanovitvijo stalnega gospodarskega odbora in se glasi:

«Komisija za gospodarske zadeve pred-

laga kongresu ustanovitev stalnega odbora, sestojčega iz zastopnikov gospodarskega življenja vseh dežel, čigar naloga naj bi bila, da proučuje vse že stavljene in v bodoče dohajajoče predloge, ki se tičejo gospodarskih vprašanj cele Evrope.»

Bolj določna in važna pa je resolucija, s katero se obrača vseevropski kongres na Zvezo narodov z nastopnimi zahtevami:

«Da se zagotovijo mednarodni trgovini boljši pogoji, naj skliče Zveza narodov po zgledu mednarodne prometne konference (ureditev železnic op. ur.) tudi mednarodno trgovsko in carinsko konferenco.

V okviru te konference naj se ustanovi poseben oddelek za Evropo, kateremu se priporočajo v sklepanje nastopna vprašanja:

1. Trgovski odnosi med evropskimi državama naj se ustanove na popolni enakopravnosti in v ta namen naj se odločno omeji višina carin, da se napravi tako konec stalinemu naraščanju carinskih pristojbin in se prepreči medsebojno gospodarsko izrivanje držav.

2. Podpirati je treba vsak poskus gospodarski združitvi evropskih dežel, in sicer prihaja kot predhodna stopnja v poštev: tesna gospodarska strnitev vsaj nekaterih držav ali pa mednarodna organizacija posameznih gospodarskih panog. (Tako so se združili pred kratkim vsi voditelji železne industrije Nemčije, Francije, Belgije in Luksemburga. Op. ur.)

3. Da se ti cilji uresničijo, je treba ozdraviti in utrditi valuto držav, katerih denar je še vedno nestalen, kar je tudi v interesu dežel, ki se jim je že posrečilo urediti lastne valutne razmere.

4. Delati je treba na to, da se ustanovijo v posameznih državah enaki pogoji za produkcijo, kar se izraža posebno v socialni in davčni zakonodaji.

5. Prouči naj se tudi, pod katerimi pogoji bi se dala uresničiti gospodarska in carinska enota Evrope.»

Kako je s politiko

ČEŠKA REPUBLIKA.

Izmed evropskih večjih držav je v po-vojnem času češka republika najhitreje ozdravila svoje notranje politične, socialne in gospodarske neprilike. Češki narod je pokazal dve lastnosti, ki se navadno težko družita: **gorečo narodno zavestnost in trezno preudarnost**. Narodna gorečnost jim je pomagala veliko potpeti iz ljubezni do domovine, a njihova treznost jih je usposobila, da so si iz težav pomagali s hitrim in točnim delom. Lahko rečemo, da je v primeri z drugimi državami češka republika danes cvetoča dežela blagostanja in reda. In vse to so Čehi dosegli, ne da bi bili prisiljeni ukiniti državljanske svoboščine, katere daje moderna demokracija.

Vera in demokracija.

Češki narod je globoko veren. Priznati pa je treba, da je tudi moderno brezverstvo med Čehi silno razširjeno, izvrstno organizirano in od sile bojovito. Toda češki katoličani se niso pustili zapreti v cerkve in kapelice, ampak so zahtevali vse pravice v javnosti po demokratičnih načelih. Niso hoteli čakati, da jim liberalci ali socialisti milostno kaj pod mizo vržejo, vedoč da taka miloščina malo tekne, ampak so se dobro organizirani vrgli v boj na celi črti. Dosegli so krasne uspehe. Lidova (t. j. ljudska) stranka je postala ugleden parlamentaren in vladen činitelj, podobno kakor je v Nemčiji katoliški centrum. Svobodomiselnici so morali priznati, da ne bodo zatirali katoliške vere na Češkem. Kaj hitro so morali tudi to priznati, da Lidova stranka ni «protidomovinska», «izdajalska», «papeška» itd., ampak najbolj resna in delavna stranka za koristi države in ljudstva. Češki svobodomiselnici

so pokazali s tem priznanjem, da so bolj trezni kakor n. pr. slovenski.

Domovina in ljudstvo.

Domovinska ljubezen pri mnogih ljudeh postane puhla beseda. Prava ljubezen do domovine mora biti ljubezen do ljudstva, ki v nji prebiva in predvsem ljubezen do tistih, ki so večje skrbi potrebni. Čehi ne goje samo kulture za gospode grofe in bankirje, ampak kulturo za vse ljudstvo. Po celi državi je šola na višku sodobnih zahtev.

Čehi vedo, da je moč in prihodnost naroda v kmečkem ljudstvu. Temu je treba dati ne le izobrazbo, ampak predvsem skrbeti za njegovo gospodarsko blagostanje. In čeprav je industrija pri Čehih na svetovnem višku, zna vlada varovati koristi poljedelstva. Ko je prišel češki kmet v stisko radi hude konkurence s Poljskega, pozabile so češke stranke svoje nasprotje do Nemcev in z njimi složno izglasovale v parlamentu postavbo o carini na žito, da se s carino zavaruje cena domačega pridelka. Pri Čehih je torej ljubezen do domovine močnejša kakor sovražstvo do Nemcev. To je znak velikega naroda.

Država in narod.

V preteklem stoletju so državne organizacije nastajale po narodnem načelu. Učilo se je, da imej vsak narod svojo državo; da mora in sme biti v državi le en sam priznan narod, «državni» ali «državotvorni» narod; da so druga ljudstva v mejah države brez narodnih pravic; kdor ne sprejme jezika vladajočega naroda, da je sovražnik države, sumljiv element, ki ga treba policijsko nadzorovati, itd.

Ta nauk o državnem narodu so nekoč tudi avstrijski Nemci učili in si priza-

devali, da ga uveljavijo. Isti nauk je veljal v Nemčiji proti Poljakom, na Ogrskem proti Slovakom, v Galiciji proti Rusinom. Po vojni se je ta nauk še poostri, čeprav je Wilson oznanjal svobodo malih narodov. Ko je Wilson utihnil, je bil nauk o enakopravnosti ljudstev pokopan in prepovedan.

Prva država, ki je brez strahu resnici v obraz pogledala, je bila zopet češka republika. V povojnih letih je tudi tam gori divjalo sovražstvo proti Nemcem in celo proti bratom Slovakom. Toda državniška modrost in vpliv krščanskih idej, zastopanih po močnih krščanskih strankah, je spremenil dosedanje ozkosrčno politiko. Pot do vlade se je odprla tudi Nemcem in Slovakom. In glej! državni škoda. Nasprotno, pridobila si je s tem ljubezen svojih ljudstev in spoštovanje cele Evrope. To spoštovanje se razodeva v raznih diplomatskih konferencah in zadnji čas pišejo, da bo češki vnanji minister Beneš postal tajnik Društva Narodov v Ženevi.

Tako je češka republika danes v ospredju zanimanja v svetovni javnosti, učiteljica svojih učiteljev, svetilnik evropske demokracije.

ZANIMIVOSTI.

Natronske jezero.

V notranji Afriki je jezero iz natronovega luga, 1300 kvadratnih kilometrov obsegajoče. Lug ima stalno vročino 56 stopinj Celzija in obstoji na površju iz velikih plošč sode, ki pokrivajo vse jezero. Neka nemška ekspedicija je šla po tej površini daleč noter na jezero, pa se ni vdrla; tako močna je trda skorja. Barva jezera je bela kot sneg, zaloge sode cenijo na 77 milijonov ton. Neka angleška družba je prevzela izkoriščanje jezera, koplje in koplje, odnaša in odnaša, pa se na jezeru prav nič ne pozna. Pravijo, če bi vsako lelo iz jezera vzelo toliko, kolikor vzame sedaj, bi zadostovale zaloge za 1000 let. Pa to ni nič; za vsak kilogram, ki ga vzamejo ven, pride spet druga snov noter, jezero se neprerestano obnavlja. To nas spomni na jezero petroleja na otoku Sahalin; če ga še tako črpajo, zmeraj je polno. Ali pa se spomnimo na jezero asfalta na južnoameriškem otoku Trinidad. Velikanska je množina napol strjenega asfalta, iz katerega jezero obstoji, odvažajo in odvažajo, pa se prav nič ne pozna. Jezero je v podzemeljski zvezi s celino južne Amerike in se od tam vedno na novo izpolnjuje.

Nemška ekspedicija je videla blizu natronskega jezera ognjenike z belimi odejami, kakor jih imajo naše Alpe. Šla je tja, misleč, da so to ledeniki, in se je zelo začudila, ko jih je videla. Bili so res nekakšni ledeniki, pomikali so se naprej, a obstojali niso iz ledu, temveč iz sode, ki je tekla iz napol ugaslih ognjeniških žrel. Kar gledali so in se čudili.

Obisk v potopljeni ladji.

Premagani Nemci so l. 1919. potopili v morje bojno ladjo «Hindenburg», da ne bi prišla cela v roke zmagovalcev. Letos je neka angleška družba začela z deli za dvig te ladje. Ladja je težka 27.000 ton, a vode je v nji 50.000 ton. Z veliki sesalkami so jeli vodo pumpati, a jim nazaj vdira in ladja se je komaj malo zazibala. Podjetnik se je potopil v ladjo, da si jo ogleda. Našel je na nje vse v lepem redu, kakor je bilo pred 7 leti, ko je šla plavala po vrhu morja. Z nemško natančnostjo je vsaka stvar na svojem mestu. Na poveljnikov mizi je našel še nekatera zadnja povelja. Ko je vse razgledal, se je zopet dvignil na zrak in nadaljuje delo. Če se posreči ladjo dvigniti, bo milijonski dobiček.

Poravnajte naročnino!

FRANINA IN JURINA

Naša vrta prijatelj iz Istre sta bila sv oječasno v posetih pri Velikem Jožetu, kateri spi v gori. Čeprav sta korenjaka, sta proti njemu le pritlikavca. V »Pučkem Prijatelju« sta pisala več o tem obisku.

GOSPODARSTVO

Uspehi žitne bitke

Mussolini je imel dne 10. oktobra v rimskem gledališču Costanzi govor pred zastopniki italijanskih poljedelcev. Na zborovanju je minister gospodarstva, Bel-luzzo, podal

poročilo o žitni bitki.

Kljub zelo neugodnemu vremenu je Italija pridelala letos na 4.915.000 hektarjih zemlje približno 60 milijonov kvintalov žita. Vlada je do sedaj izdala 14 ukrepov za razširjenje ter spopolnitev žitne bitke. V letu 1925-1926 so italijanski poljedelci posejali okoli 480 tisoč kvintalov izbranega semena ter pri tem uporabili okoli 2,5 milijona kvintalov umetnih gnojil več kot druga leta. Nadalje se je zvišalo število motornih plugov za obdelovanje polja za tri tisoč ter ustanovilo kakih 300 novih potovalnih poljedelskih šol, od katerih odpade samo na južno Italijo in na otoke okoli 200.

V proračunu za poslovno dobo 1925-26 je vlada določila 33 milijonov lir poljedelskega kreditna v zvezi z žitno bitko. Dve tretjini tega denarja sta bili odkazani južni Italiji in otokom.

Kaj pove Mussolini.

Za ministrom on. Belluzzom je govoril Mussolini. Rekel je, da se je pričela lanske žitna bitka pod zelo neugodnimi pogoji. Leta 1925. je imela Italija eno najboljših žitnih letin ter je pridelala 66 milijonov kvintalov žita. Bilo je torej predvidevati, da bo Italija imela letos le srednjo žitno letino, kajti izredno dobrim letinom sledijo navadno slabe. Ravno radi tega predvidevanja je vlada v oktobru 1925. pričela z vso vneto žitno bitko na vseh koncih in krajih.

Im prišla je letošnja letina. Ta ni bila slaba samo v Italiji, temveč v vsej Evropi. Francija, ki pridelava navadno 90 milijonov kvintalov žita, je pridelala letos komaj 77 milijonov kvintalov. Enako velja tudi za Nemčijo in z nekaterimi izjemami za vse podonavske dežele. Kljub slabi letini pa je Italija letos pridelala 60 milijonov kvintalov žita, kakor pravi natančne uradne statistike in ugotovitve. Z vso pravico smem imenovati ta pridelek zadovoljiv. Brez žitne bitke in brez naporov italijanskih poljedelcev bi gotovo znašal letošnji žitni pridelek v Italiji komaj 42 do 48 milijonov kvintalov torej 12 milijonov kvintalov manj, kakor smo faktično letos pridelali.

Se en kvintal!

Preteklo leto sem naglašal, da se površina zemlje za sejanje žita ne sme povečati. Doseči pa moramo, da nam vsak izmed teh 5 milijonov hektarjev obrodi 15 kvintalov žita, kar bi znašalo 75 milijonov kvintalov. Ko bomo dosegli to številko, bomo lahko rekli, da smo dosegli popolno zmago. Pridelali smo torej letos na okoli 5 milijonov hektarjih zemlje 60 milijonov kvintalov žita. Zahtevam torej še en kvintal več na vsakem hektarju in tako bomo imeli 65 milijonov kvintalov žita. Vidite, da zahtevam razmeroma malo in le to, kar se da doseči s človeškimi silami.

Pregled bikov na Goriškem

Po novih naredbah mora oblastvena komisija potrditi vse brike-plemenjake, tudi tiste, ki se rabijo samo v domačem gospodarstvu. Kdor ima torej bika, starega nad 10 mesecev, mora potom županstva vložiti posebno prošnjo za pregled; prošnja mora biti kolekovana za 2 liri.

Vzorec prošnje.

Alla spett.

Commissione Zootechnica Friulana
presso l'Amministrazione
Provinciale del Friuli

UDINE

Il sottoscritto (ime lastnika bika) domiciliato a (bivališče)
..... N.º di casa (h. št.)
..... comune di (županstvo)
chiede la visita del proprio toro destinato per la monta nella località di (kraj, kjer se bo bik rabil)

Il toro sarà presentato in uno dei luoghi destinati per la revisione generale dei tori nell'anno 1926.

Nome del toro (ime bika),
Razza del toro (pasma),
Età del toro (starost),
Mantello del toro (barva).
li 1926.

Kje bo pregledovanje.

Tukaj podamo vrstni red javnih pregledov na Tolminskem.

25. oktobra 1926. - Podbrdo ob 9.30 uri pri cerkvi, Hudajužna ob 10.30 uri pred gostilno Kemperle, Koritnica ob 11. uri pred gostilno Močnik, Grahovo ob 11.30 pred šolo, Kneža ob 14. uri pri cerkvi, Podmelec ob 15. uri pri cerkvi, Ljubin ob 16. uri pred mlekarjo, Poljubin ob 17. uri pri Kocjanu.

26. oktobra 1926. - Ponikve ob 10. uri

pred mlekarjo, Pečine ob 11. uri pri cerkvi, Slap ob 12. uri pri gostilni Vogrič, Idrija na Bači ob 12.30 uri pri cerkvi, Sv. Lucija ob 14. uri pred gostilno Podreka, Zotalmin ob 16. uri pred mlekarjo.

28. oktobra 1926. - Tolmin ob 9. uri pri spuščevalnici žrebcev. Dolje ob 9.30 uri pred mlekarjo, Gabrije ob 10. uri pred mlekarjo, Volarje ob 10.30 uri pred mlekarjo, Kamno ob 11. uri pred mlekarjo, Libušnje ob 14. uri pri cerkvi, Smast ob 15. uri pred gostilno Marusič (za Smast in Ladra), Drežnica ob 16. uri pred Tomažinom, Kobarid ob 17. uri pri Fedrigu.

29. oktobra 1926. - Log ob 9. uri pred gostilno M. Černuta v Srednjem Logu, Soča ob 10. uri pri Flajsu, Koritnica ob 11. uri pred mlekarjo (za Kal in Koritnico), Čezsoča ob 11.30 uri pred županstvom, Bovec ob 13.30 uri na trgu, Zaga ob 14.30 uri pred Žagarjem, Srpencia ob 15. uri na dvorišču g. Logaria, Trnovo ob 15.30 uri pred županstvom, Idersko ob 16. uri pred županstvom.

30. oktobra 1926. - Bregini ob 9. uri pred Lazarjevo gostilno, Sedlo ob 10. uri pred šolo, Borjana ob 10.30 uri pred mlekarjo, Potoki ob 11. uri pri napajališču, Kred ob 11.30 uri pri napajališču, Staroselo ob 12. uri pred mlekarjo, Sužid ob 14. uri pri Stigarju, Svino ob 14.30 uri pred mlekarjo, Lavek ob 16.30 uri pri Simonu Hrastu.

Bikorejcem je na voljo dano, da priženejo svoje brike na zbirališča, ki so jim najbolj prikladna.

Biki, ki se priženejo na zbirališča, so podvrženi obstoječim predpisom živno-zdravstvenega reda; lastniki so odgovorni za škodo, ki bi jo utegnili povzročiti njih biki.

Pregled na domu.

Po določilih o splošnem pregledovanju so pregledi redni ali posebni. Posebni pregledi ali pregledi na domu so odslej praviloma odpravljeni. Taki pregledi se dovolijo le izjemoma za odrasle brike, ki so nemirni ali nevarni. Redni pregledi so brezplačni; za posebne pregledje je predpisana pristojbina 50 lir za glavo. Ako kdo torej želi, da pride komisija na dom, naj to v prošnji omeni in pove razlog, zakaj ne more gnati živali k rednemu pregledu.

Nov način gnojenja. Ze dalj časa so opazovali učenjaki, da vpliva električni tok na rast in dozorevanje rastlin. Francoskemu kmetu Christoffeau se je posrečilo napraviti aparat, ki vodi elektromagnetične moči zemlje in zraka k rastlinam ter opravlja na ta način posel gnojenja. Te elektromagnetične moči olajšajo in povečajo sprejem ogljikove kisline in dušika, razpuščajo hitreje redilne snovi zemlje, jih vodijo k rastlinam in jih pospešujejo v rasti. Izid je sledeči: hitrejša dozorevanje, boljše kakovost skupne žetve, večji pridelek. Umatni gnoj se lahko pogreša in je kljub temu večji pridelek. Aparat se imenuje elektro-terro-aparat in sestoji iz magnetične palice, ki se nasadi na lesen steber v smeri jug-sever. V isti smeri se napelje žica 25 cm globoko v zemlji. Solnce, mraz, veter in dež povzročajo električno moč, ki pride po žicah rastlinam v prid. Aparat vodi tok med zemljo in zrakom, ne zahteva nobene postrežbe in ne ovira setve in žetve. Aparat stoji po leti in po zimi, enkratni stroški za nabavo znašajo kakih 400 lir po povzetju. Potrebna žica za 1 km daljave stane 200 lir in ena tretjina hektarja kulturnega polja se gnoji za vedno. Na Korovškem so že jeli ta napredek uvajati.

Čebele tatice. G. Visintin piše v »Istria Agricola«, da je letos opazil, kako so čebele napadle sadje. Ker težko grizejo, se spravijo le na finejša sadja, ki ima dosti soka. Prevrtajo kožico in posrkajo vsebino ter pustijo prazen meh. Tako so mu delale škodo na neki vrsti breskev in na neki zgodnji vrsti grozdja, ki zori že v juliju. To nečedno delo sicer tako pridnih in poštenih živalic pripisuje Visintin letošnjemu neugodnemu letu, ko je čebelar primanjkovalo prave paše.

Kolobarjenje. Mnogi kmetje nočejo umeti, da je za uspešen pridelek treba na eni in isti njivi sadeže menjavati, da je treba »kolobariti«. Saj se še človek naveliča iste hrane ali pa iste pesmi in mu dobro de kaka pametna sprememba; zemlji je tudi tega treba. V Furlaniji je neki kolon skozi 15 let vedno sejal koruzo. Zemljo je vselej dobro obdelal, dobro pognojil, seme izbiral in menjaval, a vendar je od leta do leta pridelek nazadoval. Spoznal je, da se je zemlja naveličala. Letos se je gospodarju, ki hoče le koruzo imeti, kar uprli in sejal pšenico, vmes pa deteljo, da dobi zemlja zaslužni oddih. Prav je naredil.

Dragocena žival.

Toliko kapitala ni mogoče od nobene živali dobiti kot od morskega kita. Dorastel kit na Grönlandiji da eno tona ribje kosti, vredno 10.000 dolarjev in 25 ton olja, vrednega okoli 2500 dolarjev. Zato je razumljivo, da je lov na to dragoceno žival zelo živahen, in ako se ne bo nič ukrenilo, bo sčasoma kit popolnoma izumrl.

Največji daljnogled.

V Newcastle-u na Angleškem že par mesecev delajo največji daljnogled sveta. Ta velikanski teleskop, mojstrsko delo angleške industrije, je določen za zvezdarno v Moskvi. Za to veliko kukalo bo Rusija plačala 25.000 funtov ali malo manj kot 4 milijone lir. Montiranje v Moskvi bo nadzoroval sam ruski učenjak Bjelopolski.

Jakob Bevc

urarna in zlatarna

TRST - Campo S. Giacomo št. 5

ZLATO kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah.
KRONE plačuje više kot vsi drugi.
ZALOGA raznovrstnih ur in zlatenine.

MALI OGLASI

VELIKA ZALOGA papirja, papirnatih vreč. Uvoz in izvoz na vse kraje. Po ugodnih cenah. Tvrška Gastone Delmar, Trst - Via Ugo Polonio 5.

DOBER SVET je zlata vreden. Proti slabosti in bolečinam v želodcu in glavi, slabemu teku in prebavi, grenkosti v grlu, zaprtju, uživajte »Gastrin«. — Izkušeno sredstvo proti kašlju, prehladu, navadnim pljučnim boleznim, influenci, težkemu dihanju je Prsni sirup. — Proti oslovskemu kašlju je preizkušeno sredstvo Sirup balsamicus. — Uspešno sredstvo proti trganju v udih in kosteh, proti bolečinam in trganju v plečih, v križu, v glavi je »Reumazan« kot tekočina, a »Liniment Lanomentol« kot mazilo. — Za kožne bolezni se rabi z go-tovim učinkom »Santurjevo« mazilo; izvrstno za rane, ture, opekline, odr-tine; prepreči prisađ, meči in celi. — Odlikovani laboratorij LEKARNA PRI ODREŠENIKU - Bistrica.

GLYKOL. Jako učinkovito sredstvo posebno v poletnem času in v vročini. Kdor se čuti šibek na živcih in trpi glavobol, naj uporablja edino le »Glyk-ol«, ki ozdravi v najkrajšem času. Cena steklenici L. 7.—. Za celo zdravljenje zadostuje 8 steklenic. Dobiva se le v lekarni Castellanovich, Trst, (San Giacomo - Sv. Jakob) Via Giuliani 42 (vspretno z ulico via dell'Istria).

PRSI SIRUP priporočljiv proti krouč-nemu kašlju in bronhijalnim afekci-jam. Steklenica za odrasle L. 7.50, za otroke L. 5.—. Dobiva se samo v lekar-ni Castellanovich, Trst (San Giacomo - Sv. Jakob), Via Giuliani 42.

BRIVEC Andrej Rojc, Gorica, via Se-minario 2, se priporoča sl. občinstvu.

Kder želi kupiti POSESTVO V JUGO-SLAVIJI, se naj obrne na splošno zna-no in največjo posredovalno pisarno v Sloveniji »POSESTV«, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 24. Tvrška izdaja svoj list, v katerem oglašuje veliko število najraznovrstnejših posestev. Naročnina letno Din. 20.—, polletno Din. 10.—. Na željo pošljemo 1 številko brezplačno.

SPAG, konope vsake vrste dobite po najnižji ceni pri tvrški Josip Kolar, Trst - Riva Grumala št. 4. Pošilja tudi na deželo.

PEČENKO FERD., Trst, Scala Belvedere 1, priporoča svojo staroznano žganja-rijo. Ima na razpolago najboljše vino »brul«, črno kavo in likerje.

Kaj nam z dežele pišejo

NABREŽINA.

V petek, 7. t. m. je umrla tukaj žena domačega podjetnika Radoviča in mati arhitekta Radoviča. Pokojnica je bila stare korenine žena in mati, kakršnih dandanes ni veliko več. Bila je priljubljena pri vseh, posebej pa je veljala za mater ubogih; to je izpričal njen pogreb v nedeljo 10. t. m. popoldne. Taki pogrebi so redki. Tu si videl reveža poleg bogatina, preprost delavec je stopal poleg gospoda. Ko so krsto prinesli iz zgornjih prostorov, kjer je rajnica ležala na mrtvaškem odru, doli v vežo, je moški zbor z občutkom zapel staro, a lepo pesem »Nad zvezdami«. Pogreb je vodil domači g. kurat Vodopivec ob asistenci g. dekana iz Devina in g. vikarja iz Šempolaja. Med sprevedom je svirala godba. Nosili so 9 vencev. V cerkvi je mešani zbor zapel novo žalostinko »O gospod« pod vodstvom g. Tanceja. Pokojnico so začasno položili v grobnico g. Klanjščeka, dokler družina ne izgotovi svoje lastne. Tam je mešani zbor zapel še »Vigred se povrne« in tako se je pogreb zaključil. Staro navado, metati prsti na grob, smo v tem slučaju morali opustiti, ker so krsto deli v grobnico. — Blagi pokojnici naj Bog dodeli večno plačilo, žalujoči družini pa tolažbo po bridki izgubi.

SEMBIJE.

Strahno noč smo imeli od sobote na nedeljo (9.-10.). Ob 10h zvečer je začelo goreti pri »Kranjcu«. Vnelo se je od dimnika. Domači so že spali in toliko da niso zgoreli. Komaj so stopili iz hiše, se je že strop udril. Pohištva in obleke se ni dalo dosti rešiti. Vnela se je šupa sosedova, last gostilničarja Rudolfa Faturja. Cez 100 q. sena je uničenega. Ker je bila krita z eternitom, je grozeče pokalo, hud veter je nosil skoro 5 minut daleč ogorke. Sreča, da je hud naliv malo preje vse strehe zmočil. Ni čuda, da gašenje ni dosti zaleгло, dokler ni prišla požarna bramba iz Knežaka. Šele ob 2h zjutraj je bila moč ognja strta. Seveda se je zaradi obilice sena še cel dan smodilo in je bilo treba varovati. Gostilno so požrtvovalni gasilci rešili. Fatur je bil zavarovan razen za lopo, ki je šele letos bila narejena: Kranje pa ni bil nič zavarovan.

IDRIJA pri Bači.

Ni še preteklo 14 dni po oni strahoviti povodnji, o kateri je tudi »Mali list« poročal, in že je prišlo nad nas drugo gorje. Noč od 9. na 10. t. m. je bila naravnost strašna. Proti enajsti uri zvečer je kar nenadoma silno narastel hudournik, ki teče skozi našo vas, na kar se zlija v Idrijo. Kmalu je voda vdrila po po vseh bližnjih hišah in hlevih. Ljudje so preplašeni tekali semintja, nevede, kaj bi storili. Ali bi rešili sebe, ali živino. Celo noč je bila vsa vas na nogah. Šele proti jutru, ko je voda že deloma padla, so se ljudje odpravili spat. Voda je napravila mnogo škode na njivah in travnikih in na nekaterih hišah. Tako n. pr. na župnišču, kjer se je del strehe udril. Tudi cesta je bila po nekaterih krajih popolnoma neprehodna. Od Sv. Lucije do Podbrda je bila progna na treh mestih zasuta in pokvarjena.

PREBENEG.

V nedeljo, dne 24. t. m. ob 15. uri, priredi pevski zbor na dvorišču g. Rudolfa Bandi v Prebenu št. 10. veselico s sledenim sporedom: 1) Il bambino cieco (italijanska deklamacija); 2) V gozdu (poje domači mešani zbor); 3) Kaj pa delajo ptički poje pevsko društvo »Lilija« iz Beke; 4) Vesela pesem (poje društvo »Skala« iz Črnotič); 5) Petelinčova ženitev (poje društvo »Vodnik iz Doline«); 6) Kak' vinčeca danes se sveti (poje moški zbor iz Gabrovice); 7) Ptički (poje pevski zbor iz Ospa); 8) Narodna pesem (poje domači pevski zbor); 9) Tri sestre (igrokaz v treh dejanjih); 10) Zamorec (šaljiv prizor v enem dejanju). Med posameznimi točkami svira godba iz Doline.

Iz OCIZLE-KLANCA

so nam poslali dolg članek, v katerem se pritožujejo čez nadzornika iz Buzeta radi šolskih zadev. Dalje članek govori o nekakem pritisku na posojilnice tistega okoliša, češ da se morajo vpisati v fašistovsko organizacijo. Slednjič vprašuje članek, če je zelo narodno pustiti, da naše zadruge umirajo in propadejo in se kaka oseba potom zadržuje povzdigne. Članek ne moremo objaviti, veselilo bi nas pa, da bi se dobil človek, ki bi vse te zadeve stvarno in zanesljivo opisal in nam razložil.

ROJAN pri Trstu.

Tudi v naši župniji smo imeli evharistično tridnevnično za sveto leto in sicer od srede zvečer 13. t. m. do nedelje 17. t. m. Dvakrat na dan je bila pridiga in vse te dneve je bilo izpostavljeno presv. R. Telo. Udeležba pri teh pobožnostih je bila večja kakor se je pričakovalo. Tudi k spovedi in sv. obhajilu jih je pristopilo razmeroma veliko. Opazili smo precej moškega sveta. Posebno velika je bila udeležba pri sklepnih pobožnostih in procesiji v nedeljo popoldne. Bili so res lepi dnevi, za kar bodi zahvala vsem, ki so k temu pripomogli. Naj Bog povrne!

TRNOVO pri Bistrici.

16. oktobra so našli v Reki (vodi) med vasjo Trnovo in Topolcem utopljenca Milana Ujčiča, bivšega podtajnika občine Matulje. Sumi se, da je izvršil samomor. Pokojni Milan Ujčič je bil več let bolan na živcih.

PODGRAD.

Za jesensko kvaternico so šli nekateri na Trsat, kakor je že starodavna navada, po teh krajih. Ta ali oni prinese domov tudi kako podobico ali svetinjo. Domači vselej vprašajo romarja, če je prinesel kaj odpustkov. Tako so dobri ljudje vprašali tudi Mominovega Toneta, če je prinesel kaj odpustkov za njih. Še v skrinjo so mu šli gledat, pa ni bilo nič. Zato bodo prihodnje kvatre sami šli na božjo pot in upamo da opravijo dolgo spoved. Naj se priporoče sv. Katarini.

TOPOLEC pri Bistrici.

V nedeljo dne 17.-X. je vlak ob 10½ povozil kravo posestniku Majdič Antonu iz Topolca št. 15. in poleg tega še močno poškodoval tudi gospodarja. Kmetovalci pazite na vlak!

Naša pošta.

Na razne kraje. Radi nerednega dostavljanja lista po nekaterih poštah okrožjih, smo vložili pritožbo na pošto ravnateljstvo.

Slovar angleško-slovenski se tu ne dobi. Vprašajte na naslov: Jugoslovanska knjigarna, Ljubljana. SHS.

Po čem je lira?

Dne 20. oktobra si dal ali dobil:
za 100 dinarjev — 40.75 L.
za 100 š. kren — 69.25 L.
za 100 fr. frankov 69. — L.
za 100 šilingov — 825. — L.
za 1 dolar — 28.20 L.
za 1 fant — 118. — L.

Zobozdravnik

dr. Sardoč D.

ordinira

v Trstu

vla M. R. Imbriani 16, I.
(Prej. v. S. Giovanni)

od 9-12 in od 3-7.

Podpirajte slovenska podjetja in trgovine!

ZDRAVNIK

Dr. IGOR FRANKO

absolvent dunajske klinike,
ordinira

v Ilirski Bistrici št. 122

vsak dan

od 10-11 in od 3-4

na Knežaku pa pri g. Česniku
ob torkih in petkih od 9-12.

Röntgenološki zavod

PRIMARIJA

dr. A. de Fiori

v Gorici

Corso Vittorio Em. III. 14

Sprejema od 9-12 in od 2-4

PRIMARIJ

dr. Ettore D'Osvaldo

Ravnatelj očne oddelka v gorški
mestni bolnišnici. Izpuščen na očesni kliniki
dunajskega vseučilišča.

Specialist za bolezni na očeh

Sprejema od 10-12 in od 3-4

Gorica, Corso G. Verdi 24.

Stab. Tip. Silvio Spazzal - Trieste.

Največja zaloga pohištva

na Goriškem - GORICA, Via Carducci (Gosposka ul.) 14

Ustanovljena leta 1897.

Na izbiro 50 celotnih oprem

bodisi za spalnice

bodisi za obednice

od prav preprostih do najbolj razkošnih

Cene zmerne.

Delo trdno!

Pohištvo lastnega izdelka, izvršeno od prvovrstnih delavcev vsake stroke

ANTON BREŠČAK

VIA CARDUCCI (GOSPOSKA UL.) 14

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Trstu: Via XXX Ottobre 11

Brzejavni naslov: Bancalubiana - Telefona: 5-18, 22-98

Podružnice:

GORICA, Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Logatec,
Maribor, Metković, N. Sad, Plaj, Sarajevo, Split, ...

Centrala v Ljubljani

Dobitna glavnica in rezervni sklad:
— 80.000.000 dinarjev —

Bavi se z vsemi bančnimi posli. - Sprejema vloge na vložne knjižice ter jih obrestuje z 4%, a vloge na tekoče račune v lireh in v dinarjih po dogovoru najboljše - Izvršuje borzne naloge in daje v najem varnostne celice (SAFE)

Blagajna je odprta od 9½ do 12.30 in od 14½ do 16 ure.

čevljarnica FORCESSIN

odkrovana v Parizu in Genovi 1924.

z veliko premijo, diplomom in zlato svetinjo

Trst **vla Caprin 5 pri Sv. Jakobu** Trst

Ni vseeno,

KJE

kupujete obutev.
Ako hočete biti
prvovrstno po-
streženi, kupuj-
te le pri

FORCESSINU!

